

Kończyce Małe: ołtarz w kościele jak nowy

Data publikacji: 7.12.2021 7:30

Zakończyły się konserwatorskie przy ołtarzu głównym w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Kończycach Małych. Ołtarz przeszedł gruntowną odnowę, na swoje miejsce powrócił również późnogotycki obraz „Matka Boża z Dzieciątkiem”.

fot. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach

Prace konserwatorskie w kościele pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Kończycach Małych trwały od kilku lat. W 2021 roku zakończył się etap II, który obejmował konserwację figur, dekoracji snycerskich oraz zwieńczenia nastawy. Wcześniej konserwacji i restauracji struktury został poddany ołtarz wraz z tabernakulum - **Przed konserwacją ołtarz pokryty był wtórną białą monochromią. Niestety zasadnicza część oryginalnej struktury ołtarza została wymieniona prawdopodobnie około 1930 r. i wymagała rekonstrukcji części retabulum. Z oryginalnej struktury zachowały się spiralne kolumny i pilastry pod figurami biskupów: św. Marcina i św. Stanisława (Grzegorza). Na podstawie pozostałości warstwy marmoryzacji w kolorze jasnego różu na ugowym podmalowaniu, odnalezionych na jednym z pilastrów zdecydowano o zrekonstruowaniu, na jego podstawie, marmoryzacji na całej strukturze ołtarza. Na podstawie wykonanych badań stratygraficznych ujawniono od 4 do 6 warstw przemalowań. Choć zachowały się fragmenty najstarszej prawdopodobnie XVIII-wiecznej (w odcieniach szarości) ustalono, że na figurach oraz dekoracjach snycerskich wyeksponowana zostanie najlepiej zachowana warstwa dekoracji pochodząca z pierwszej, XIX-wiecznej renowacji obiektu: barwna polichromia oraz złocenia i srebrzenia** - przekazał Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach.

Ołtarz nie tylko został odnowiony, ale również został poddany analizom, dzięki którym udało się potwierdzić, iż ołtarz powstał w latach 20-30. XVIII w. a jego wykonanie wiązane jest z warsztatem Mateusza Weissmanna z Frydka. Ołtarz początkowo znajdował się w oddaleniu od ściany absydy i był wyposażony w bramki umożliwiające obejście ołtarza. Z kolei cztery figury świętych obecnie usytuowane po obu stronach ołtarza, wcześniej włączone były w strukturę ołtarzową. Więcej na temat renowacji rzeźb pisaliśmy w artykule: [Nowe-stare barwy ołtarza](#).

Dzięki badaniom konserwatorskim na wspomnianych rzeźbach ujawniono napisy w języku łacińskim, dzięki czemu udało się ustalić, których świętych konkretnie przedstawiają. Do ołtarza powrócił również obraz „Matka Boża z Dzieciątkiem”, który został odnowiony na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP w Krakowie w 2018 r.

